

Recenzja rozprawy doktorskiej lekarza medycyny Konrada Lewandowskiego pt.:

„Wpływ objawów brzusznych na przebieg kliniczny zakażenia wirusem SARS-CoV-2”.

Rozprawa na stopień doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne

Promotor: prof. dr hab. Grażyna Rydzewska

Promotor pomocniczy: dr n. med. Mariusz Rosołowski

Klinika Chorób Wewnętrznych i Gastroenterologii z Pododdziałem Leczenia Nieswoistych Chorób Zapalnych Jelit CSK MSWiA w Warszawie.

Z wielkim przekonaniem o istotnej wartości dorobku naukowego doktoranta opiniuję tą recenzję. Doktorant jest pracownikiem Kliniki Chorób Wewnętrznych i Gastroenterologii z Pododdziałem Leczenia Nieswoistych Chorób Zapalnych Jelit CSK MSWiA w Warszawie. Jest to wiodący ośrodek gastroenterologiczny w kraju, który w okresie pandemii COVID był całkowicie przekształcony w oddział zajmujący się pacjentami objawowymi z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. W tym czasie, poza konieczną opieką medyczną, realizowano równocześnie wartościowe badania naukowe, szczególnie dotyczące objawów ze strony przewodu pokarmowego u pacjentów z infekcją wirusem SARS-CoV-2.

Cykl publikacji składa się z trzech części: dwóch prac oryginalnych dotyczących objawów brzusznych i ich wpływu na przebieg kliniczny COVID-19 w aspekcie czasu ich wystąpienia oraz czynników ryzyka infekcji *Clostridioides difficile* u pacjentów z SARSCoV-2 oraz z pracy poglądowej dotyczącej potencjalnych mechanizmów powstawania objawów brzusznych u pacjentów zainfekowanych wirusem SARS-CoV-2.

Dwie opublikowane prace oryginalne byłyby wystarczające jako propozycja rozprawy doktorskiej. Z kolei praca poglądowa stanowi dokładną analizę wszystkich dostępnych publikacji naukowych dotyczących występowania, patogenezы oraz znaczenia objawów ze strony przewodu pokarmowego w przebiegu zakażenia SARS-CoV-2.

Występowanie objawów brzusznych w przebiegu COVID-19 oraz istotne zwiększenie częstości infekcji *Clostridioides difficile* mogło być spowodowane zmianami mikrobioty jelitowej, do których prawdopodobnie dodatkowo, poza samą infekcją, przyczyniło się szerokie stosowanie antybiotyków.

Przedstawiony cykl publikacji stanowi istotny wkład wiedzy odnośnie objawów ze strony przewodu pokarmowego u pacjentów zakażonych wirusem SARS-CoV-2 w literaturze światowej.

Wszystkie załączone publikacje ukazały się w czasopismach recenzowanych, w związku z tym dodatkowe komentarze wydają się zbędne, gdyż są zgodne z wcześniejszymi opiniami recenzentów.

Zgodnie z analizą oświadczeń współautorów opublikowanych prac stwierdzam, że doktorant był głównym autorem wszystkich publikacji.

W przedstawionej do oceny rozprawie doktorskiej autor w sposób właściwy przedstawił dane wstępne, cele i metodologię przeprowadzonych badań własnych. Dołączył zgodę Komisji Bioetycznej oraz opublikowane manuskrypty.

W podsumowaniu stwierdzam, iż rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668).

Wnoszę w związku z tym wniosek do Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie lek. med. Konrada Lewandowskiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego

Równocześnie wnioskuję o wyróżnienie rozprawy doktorskiej. Jak wspomniano powyżej, dwie opublikowane prace oryginalne byłyby wystarczające jako propozycja rozprawy doktorskiej, z kolei praca poglądowa stanowi dokładną analizę wszystkich dostępnych publikacji naukowych dotyczących występowania, patogenezы oraz znaczenia objawów ze strony przewodu pokarmowego w przebiegu zakażenia SARS-CoV-2. Jest to niezwykle ciekawy i wyczerpujący wkład badań oryginalnych oraz pracy poglądowej w zakresie pogłębienia wiedzy na temat przebiegu infekcji SARS-CoV-2 z objawami ze strony przewodu pokarmowego.

prof. dr hab. n. med. Maria Kłosa